

PIJN, samen maken we er een punt van.

Informatie voor studenten

Beste student(e),

Je komt stage lopen in ZNA. Je zal hier kennis vergaren en praktijkervaring opdoen. Deze stage is voor jullie een unieke kans om verpleegkunde te leren kennen in al zijn facetten. Gebruik daarom de tijd zeer nuttig en haal het maximum uit je stage.

Ons enthousiast pijnteam helpt je hier graag bij! Met deze brochure gidsen we je door het 'pijngebeuren' en schetsen we onze verwachtingen naar jou toe. Heb je na het lezen van deze brochure nog vragen, stel ze gerust aan de collega's op je stagedienst of aan het ZNA pijnteam.

ONS ENTHOUSIAST PIJNTEAM HELPT JE GRAAG!

Visie

Pijn is een belangrijk klinisch probleem waarmee onze patiënten te maken krijgen. Pijn wordt veroorzaakt door ziekte (bijvoorbeeld een ontsteking of kanker), door onderzoeken (bijvoorbeeld puncties of een endoscopie), of door behandeling (bijvoorbeeld operatie, chemo- of radiotherapie). Pijn is dikwijls voorspelbaar, maar vaak ook niet. Bovendien wordt pijn door iedere patiënt anders ervaren.

Als ziekenhuis willen we een kwaliteitsvolle zorg aanbieden met aandacht voor pijn.

ELKE PATIËNT KRIJGT EEN PERSOONLIJKE BENADERING

Missie

Het ZNA pijnteam is er in de eerste plaats voor alle patiënten met een pijnprobleem. We benaderen elke patiënt als uniek individu.

Vaak gaat het om een combinatie van lichamelijke, psychische en sociale problemen, daarom werken we multidisciplinair, onder leiding van de behandelende arts en/of pijntherapeut.

Daarnaast zorgen we ook voor de blijvende professionele ontwikkeling van alle zorgmedewerkers en gaan we na of de theorie ook wordt toegepast in de praktijk.

Doelstellingen

We streven voor alle patiënten naar een pijnvrij of draaglijk traject in het ziekenhuis. Aandacht voor pijn en een adequate pijnzorg is hiervoor de basis.

Daarom willen we dat je op het einde van je stage: het belang inziet van een adequate pijnzorg en voldoende basiskennis bezit over 'pijn'.

VERWACHTINGEN VAN DE STUDENT

1STE & 2DE JAAR

Wie is het ZNA pijnteam?

Aandacht voor pijn

Correcte pijnanamnese:

- › Gebruik de juiste vraagstelling.
- › Gebruik het juiste pijnmeetinstrument (kennis pijnmeetinstrumenten!)
- › Registreer pijn op een correcte manier in het dossier.

3DE & 4DE JAAR

Idem hierboven +

- › Actie ondernemen op basis van voorschrift of protocol.
- › Kennis pijnstillers (WHO-pijnladder)
- › Kennis mogelijke nevenwerkingen van pijnstillers en hoe er op te reageren
- › Kennis PCA-therapie: wat is PCA? welke types zijn er?...

VOORBEREIDING

Onderstaande documenten kunnen een hulpmiddel zijn ter voorbereiding op je stage. Neem deze zo mogelijk door bij de start van je stage.

1STE & 2DE JAAR

- OLM Wat is pijn?
- Stappenplan RAT de pijn,
- OLM pijnregistratie op de basisdiensten,
- Procedures pijnmeetschalen: welke pijnmeetschalen zijn er? Hoe moet je deze gebruiken?
- Handleiding pijnregistratie in het C-D-G-Sp en E-dossier*

- OLM's op intranet,
- Procedures en info op **kwaliteitsportaal**: ga naar kwaliteitsportaal – klik op 'raadplegen' – scrol in de linkerkolom door tot 'pijn' – klik op pijltje = openen menu – selecteer menu kinderen of volwassenen en open menu- klik de gewenste documentengroep aan,
- Deze documenten zijn allen terug te vinden op het ZNA-internet : Digihuis.

3DE & 4DE JAAR

- OLM wat is pijn,
- OLM PCA,
- OLM materniteit,
- Stappenplan RAT de pijn,
- OLM pijnregistratie op de basisdiensten, intensieve zorgen, chirurgisch dagziekenhuis,...
- Procedures pijnmeetschalen: welke pijnmeetschalen zijn er? Hoe moet je deze gebruiken?
- Handleiding pijnregistratie in het C-D-G-Sp en E-dossier*,
- WHO-pijnladder,
- Procedures + schema's (flowcharts) pijnbeleid: inzicht in de beslisboom,
- Procedures PCA,
- Meetschalen nevenwerkingen: SAS – VDS misselijkheid/braken/bromage.

OLM: Online Leer Module

C-dienst: dienst voor chirurgie

D-dienst: dienst voor inwendige

G-dienst: dienst voor geriatrie

Sp-dienst: gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie

E-dienst: dienst voor kindergeneeskunde

AANDACHTS- EN ACTIEPUNTEN PIJNBELEID

PIJN DETECTEREN

Pijn is geheel verweven in het ziekenhuis, maar toch blijft het vaak onopgemerkt.

Daarom wordt er 3 x daags (tijdens elke shift) actief naar pijn gevraagd bij elke patiënt.

Het is onvoldoende om te vragen hoe het gaat met iemand. Vraag zeer direct aan de patiënt: 'heeft u pijn'.

Wanneer de patiënt 'ja' antwoordt, probeer je deze pijn te objectiveren a.d.h.v. een pijnscore. Deze pijnscore gebeurt a.d.h.v. een gevalideerde pijnmeetschaal (zie op kwaliteitsportaal procedures pijnmeetschalen).

Kennis van het gebruik van deze pijnmeetschalen is een absolute must om pijn correct te objectiveren!

Geen 2 patiënten zijn hetzelfde, pijn is uniek en iedereen verdient het om au serieux genomen te worden. Let daarom ook op de non-verbale taal (de patiënt is onrustig, beweegt weinig, is somber of angstig, vraagt veel aandacht, ...). Pijn wordt beïnvloedt door bio-psychosociale factoren en het kan zijn dat de pijn niet alleen met medicatie te verhelpen is, maar evenwel met comfortmaatregelen (aandacht, afleiding, informeren, een luisterend oor, ...). Soms wordt zelfs een (pijn) psycholoog ingeschakeld om na te gaan waarom pijn zo op de voorgrond staat bij de patiënt. Deze patiënten doen dit vaak niet gewoon om aandacht te krijgen, maar hebben een aantal kapstokken nodig om te leren omgaan met hun pijn.

Een pijnscore is slechts 1 onderdeel van een goede pijnanamnese.

Voor een volledige pijndiagnostiek hebben we meer gegevens nodig die we bevragen door gebruik te maken van het **PQRST-principe**.

- P** Provokes: wat veroorzaakt of verergert de pijn?
- Q** Quality: hoe voelt de pijn aan: zeurend, stekend, elektrisch..... ? → gebruik de pijnmeetwaaier om voorbeelden te geven.
- R** Region/radiation: waar doet het pijn en straalt deze pijn eventueel uit? Vb. rugpijn met uitstraling naar het been.
- S** Severity: is de pijnscore. Het is de intensiteit van pijn (gebruik de pijnmeetwaaier voor het gebruik van de juiste pijnmeetschaal in functie van de vaardigheden van de patiënt).
- T** Time: het verloop en duur van de pijn: wanneer is die pijn aanwezig (continu – periodiek) of hoelang is de pijn al aanwezig (acuut – chronisch)?

PIJN REGISTREREN

Om een adequate pijnzorg te garanderen is het belangrijk om deze gegevens te delen met je superviserende verpleegkundige, maar ook om ze nauwkeurig te registreren in het verpleegkundig dossier (zie hiervoor op kwaliteitsportaal naar handleiding pijnregistratie in hetdossier).

Benader elke patiënt zoals je met een naaste zou doen of hoe je zelf benaderd zou willen worden.

Een adequate pijnzorg is niet alleen belangrijk voor het comfort van de patiënt, maar ook voor een vlotter herstel en voor meer zelfstandigheid van deze patiënt.

Bereid je goed voor door alle aangeboden informatie te lezen en zet deze kennis om in de praktijk. Heb je nog vragen, stel ze dan aan je supervisors op de dienst of aan het pijnteam van het ziekenhuis.

PIJN BEHANDELEN

Aan de hand van een correcte en volledige registratie kan men gericht reageren door (niet-) medicamenteus te handelen. Het is belangrijk dat je 1 uur later gaat herevalueren of de pijn verminderd is. Doel van elke pijnbehandeling is de pijn te verminderen tot een draaglijk niveau voor de patiënt of met minstens 2 punten op de pijnmeetschaal.

Is dit niet het geval moet er opnieuw actie ondernomen worden en dit tot de patiënt comfortabel is.

Noteer steeds pijnscores, bevindingen en ondernomen acties in het verpleegdossier.

Een medicamenteuze benadering is steeds op medisch advies en is multimodaal = het combineren van verschillende pijnstillers 'op vaste' en 'bij pijn' - momenten (zie info WHO-pijnladder).

Soms zie je ook patiënten die een PCA-pomp hebben, ook hier is het belangrijk je te verdiepen in deze materie aan de hand van de PCA-procedures, -brochures of OLM.

HET ZNA PIJNTEAM WENST JOU EEN
AANGENAME EN LEERRIJKE STAGE TOE.
VEEL SUCCES!

ZNA Pijnteam

0476 78 10 66 Verpleegkundig coördinator ZNA pijnteam

ZNA Middelheim en ZNA Joostens

03 280 24 40 pijnverpleegkundige

ZNA Jan Palfijn en ZNA Sint-Elisabeth

03 800 62 39 pijnverpleegkundige

ZNA Stuivenberg, ZNA Sint-Erasmus en ZNA Hoge Beuken

03 217 70 02 pijnverpleegkundige

ZNA Koningin Paola Kinderziekenhuis

03 280 49 58 pediatriesch pijnverpleegkundige

Kijk ook eens op: www.zna.be/nl/pijncentrum